

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
U-V 899/06
13.09.2007. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Snežane Živković, predsednika veća, Mirjane Ivić i Nevene Milojčić, članova veća, sa savetnikom Vesnom Karanović, kao zapisničarem, odlučujući u upravnom sporu po tužbi tužioca AA, protiv presude Višeg Vojnodisciplinskog suda pri Generalštabu Vojske Srbije i Crne Gore II dis. br. 18/03 od 03.11.2003. godine, u predmetu disciplinskog kažnjavanja, u nejavnoj sednici veća održanoj dana 13.09.2007. godine, doneo je

P R E S U D U

Tužba SE UVAŽAVA i PONIŠTAVA presuda Višeg vojnodisciplinskog suda pri Generalštabu Vojske Srbije i Crne Gore II dis. br. 18/03 od 03.11.2003. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenom presudom, odbijena je žalba tužioca okrivljenog AA, a usvojena žalba Vojnog disciplinskog tužioca, izjavljena na presudu Vojnodisciplinskog suda pri Generalštabu Vojske Srbije i Crne Gore 2. dis. br. 5/2003 od 12.08.2003. godine, tako što se presuda prvostepenog disciplinskog suda preinačuje u delu odluke o kazni i tužilac osuđuje na disciplinsku kaznu smanjenja mesečne plate za 20% u trajanju od 12 meseci. Presudom prvostepenog Vojnodisciplinskog suda, tužilac je osuđen na disciplinsku kaznu smanjenja plate u iznosu od 15 % u trajanju od 8 meseci, zbog disciplinskog prestupa iz člana 160. stav 1. tač. 2. 5. 7. i 10. Zakona o Vojsci Jugoslavije.

U tužbi podnetoj Vrhovnom vojnom sudu tužilac ističe da je presuda Višeg vojnodisciplinskog suda pri Generalštabu Vojske Srbije i Crne Gore nezakonita, jer je doneta 03.11.2003. godine, a tužilac je razrešen profesionalne vojne službe dana 31.10.2003. godine. To iz razloga što prema odredbi člana 162. Zakona o Vojsci Jugoslavije, disciplinskoj odgovornosti, između ostalih, podležu i profesionalni vojnici, ali samo do razrešenja. Stoga je predložio da sud tužbu uvaži i osporenu presudu poništi, zbog prekoračenja nadležnosti toga suda tj. zbog njegove nenadležnosti.

U odgovoru na tužbu, se ističe da je sednica Veća pred Višim vojnodisciplinskim sudom pri Generalštabu Vojske Srbije i Crne Gore zakazana u vreme dok je tužilac bio na službi u Vojsci, a da je presuda doneta 3 dana nakon njegovog razrešenja. Predloženo je da Vrhovni vojni sud tužbu odbije kao neosnovanu.

Vrhovni sud Srbije je 21.11.2006. godine preuzeo nerešene predmete upravnih sporova pokrenutih pred Vrhovnim vojnim sudom do 31.12.2004. godine.

U postupku prethodnog ispitivanja podnete tužbe Vrhovni sud Srbije je našao da je podneta tužba dozvoljena i da se njena zakonitost ispituje u upravnom sporu.

Odgovornost vojnih lica zbog disciplinskih prestupa utvrđuje se i raspravlja u smislu člana 177. Zakona o Vojsci Jugoslavije ("Službeni list SRJ" br. 43/94...37/02 i "Službeni list SCG", br. 7/05 i 44/05), pred Vojnim disciplinskim sudovima (prvostepenim vojnim disciplinskim sudovima i Višim vojnim disciplinskim sudom) po postupku koji se, na osnovu člana 184. stav 2. istog Zakona, sprovodi po odredbama zakona kojim se uređuje krivični postupak. Prema odredbama člana 175. istog Zakona isključeno je vođenje upravnog spora protiv konačnih odluka nadležnog starešine o izricanju disciplinske mere, odnosno kazne zatvora iz člana 165. stav 1. istog Zakona za disciplinske greške. Zakonom, dakle, nije isključeno vođenje upravnog spora za ocenu zakonitosti odluka Vojno disciplinskog suda donetih u pravnoj stvari disciplinskih prestupa, određenih kao teža povreda vojne discipline članom 159. stav 3. Zakona, a za koje se izriču disciplinske kazne propisane članom 164. ovog Zakona. Propisane i izrečene disciplinske kazne za disciplinske prestupe po svojoj prirodi predstavljaju ograničenje ili gubitak stečenih prava priznatih Zakonom o Vojsci Jugoslavije, pa i prava iz radnog odnosa. Stoga, kao i obzirom na činjenicu da u ovoj pravnoj stvari sudska zaštita nije obezbeđena u nekom drugom postupku van upravnog spora, Vrhovni sud Srbije nalazi da priroda odluke Vojnog disciplinskog suda i samog postupka pred tim sudom, bez obzira što se vodi primenom odredbi Zakona o krivičnom postupku predstavlja rešavanje o pravu i obavezi fizičkog lica u specifičnoj upravnoj stvari, te se zakonitost presuda Vojno disciplinskih sudova ispituje u upravnom sporu.

Po oceni navoda tužbe, odgovora na tužbu i spisa predmeta ove upravne stvari, Vrhovni sud Srbije je našao:

Tužba je osnovana.

Prema stanju u spisima osporena presuda je doneta 03.11.2003. godine, a tužilac je kao potpukovnik artiljerijsko

- raketnih jedinica PVO rešenjem Vojnog odseka Kikinda Pov.br. 39-148 od 23.10.2003. godine, razrešen od profesionalne vojne službe sa danom 31.10.2003. godine. Prema zapisniku o sednici Veća Višeg vojnodisciplinskog suda pri Generalštabu VJ od 03.11.2003. godine, u spisima, tužilac nije prisustvovao sednici veća na kojoj je doneta presuda. Međutim u njegovom odgovoru na žalbu zamenika Vojnodisciplinskog tužioca od 02.09.2003. godine, na presudu Vojnodisciplinskog suda od 12.08.2003. godine, koji - odgovor se takođe nalazi u spisima, se navodi na strani IV "da mu služba prestaje za koju nedelju", a to proizilazi i iz žalbe tužioca, takođe u spisima, a izjavljene na istu presudu.

Odredbom člana 162. stav 1. tačka 1. Zakona o vojsci Jugoslavije ("Službeni list SRJ" br. 43/94...3/02) je propisano da disciplinskoj odgovornosti podležu profesionalni vojnici do razrešenja od službe, a prema odredbi člana 7. stav 3. istog Zakona, profesionalni vojnici su profesionalni oficiri, profesionalni podoficiri i oficiri po ugovoru, podoficiri po ugovoru i vojnici po ugovoru. Činovi za profesionalne oficire utvrđeni su članom 13. stav 1. tačka 6. citiranog Zakona, a u istoj tački je naveden čin potpukovnika, u kome je tužiocu prestala profesionalna vojna služba.

Kod ovakvog činjeničnog i pravnog stanja stvari Vrhovni sud Srbije nalazi da je osporenim presudom povređen zakon na štetu tužioca. To iz razloga što je, prema navedenom, nesumnjivo Viši Vojnodisciplinski sud pri Generalštabu Vojske Srbije i Crne Gore odlučivao o disciplinskoj odgovornosti tužioca kao profesionalnog oficira u činu potpukovnika nakon njegovog razrešenja od službe, što je u suprotnosti sa citiranom odredbom člana 162. stav 1. tačka 1. Zakona o Vojski Jugoslavije. Zbog navedenog Viši Vojnodisciplinski sud pri Generalštabu Vojske Srbije i Crne Gore je dužan da u skladu sa odredbom člana 162. stav 1. tačka 1. Zakona o Vojski Jugoslavije obustavi postupak protiv tužioca, jer on nakon razrešenja od profesionalne vojne službe više, prema navedenom zakonu, ne podleže disciplinskoj odgovornosti, niti se odluka suda prema njemu može izvršiti.

Sa iznetih razloga, nalazeći da je osporenim presudom povređen zakon na štetu tužioca, Vrhovni sud Srbije je primenom odredbi člana 41. stav 2. u vezi člana 38. stav 2. Zakona o upravnim sporovima, odlučio kao u dispozitivu presude, s tim što su primedbe suda obavezne u ponovnom postupku za tuženog u smislu člana 61. istog Zakona.

PRESUĐENO U VRHOVNOM SUDU SRBIJE U BEOGRADU,

dana 13.09.2007. godine, U-V. 899/06

Zapisničar Predsednik veća-sudija

Vesna Karanović, s.r. Snežana Živković, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

MS